സുഹൃത്തുക്കളുടെയും ബന്ധുക്കളുടെയും രൂപത്തിൽ വരുന്ന ചെകുത്താന്മാരെ തിരിച്ചറിഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ അവരുടെ കൊടും ചതിയിൽ പെട്ട് പരലോകത്തെത്തുന്ന നിങ്ങളുടെ ജീവിതം നഷ്ടപ്പെടും. മനുഷ്യനെ വഞ്ചിച്ചു നശിപ്പിക്കുക എന്നതു മാത്രമാണ് ചെകുത്താന്റെ ദൗത്യം.

وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلَىٰ يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿٢٧﴾

يَا وَيْلَتَىٰ لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا ﴿٢٨﴾

لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي ۗ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنسَانِ خَذُولًا ﴿٢٩﴾

27. അധർമങ്ങളനുഷ്ഠിച്ചു വാണവൻ അന്ന് വിരൽ കടിച്ചുകൊണ്ട് വിലപിക്കുന്നു: ഹാ, കഷ്ടം! ഞാൻ ദൈവദൂതന്റെ സന്മാർഗം സ്വീകരിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ എത്ര നന്നായിരുന്നേനെ!

28. ഹാ, എന്റെ മഹാദൗർഭാഗ്യം! ഇന്നയാളെ ഞാൻ ഉറ്റമിത്രമാക്കി സ്വീകരിക്കാതിരുന്നെങ്കിൽ എത്ര നന്നായിരുന്നേനെ!!

29. എനിക്ക് വിശുദ്ധമായ ഉദ്ബോധനം വന്നുകിട്ടിയതിനു ശേഷം അയാൾ എന്നെ വഴിതെറ്റിക്കുകയായിരുന്നുവല്ലോ. ചെകുത്താൻ മനുഷ്യന്റെ കൊടും ചതിയൻ തന്നെ.

27–29

وَيَوْمَ = അന്ന് يَعَضُّ الظَّالِمُ = അക്രമി (അധർമങ്ങളനുഷ്ഠിച്ചു വാണവൻ) കടിക്കും (കടിച്ചുകൊണ്ട്)

عَلَىٰ يَدَيْهِ = അവന്റെ രണ്ടു കൈകൾ (വിരൽ) يَقُولُ = അവൻ പറയുന്നു (വിലപിക്കുന്നു)

يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ = എന്റെ കഷ്ടമേ (ഹാ കഷ്ടം) ഞാൻ സ്വീകരിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ എത്ര നന്നായിരുന്നേനെ

مَعَ الرَّسُولِ = ദൈവദൂത(ന്റെ)നോടൊപ്പം سَبِيلًا = (സൻ)മാർഗം

يَا وَيْلَتَىٰ لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ = എന്റെ മഹാദൗർഭാഗ്യം! ഞാൻ സ്വീകരിക്കാതിരുന്നെങ്കിൽ എത്ര നന്നായിരുന്നേനെ

فُلَانًا = ഇന്നയാളെ خَلِيلًا = ഉറ്റമിത്രമായിട്ട്

لَقَدْ أَضَلَّنِي = തീർച്ചയായും അയാൾ പിഴപ്പിച്ചു (വഴിതെറ്റിക്കുകയായിരുന്നുവല്ലോ)

عَنِ الذِّكْرِ = (വിശുദ്ധമായ) ഉദ്ബോധന(ം)ത്തിൽനിന്ന്

بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي = അത് എനിക്കു വന്നുകിട്ടിയതിനു ശേഷം

وَكَانَ الشَّيْطَانُ = ചെകുത്താൻ ആയിരിക്കുന്നു لِلْإِنسَانِ = മനുഷ്യന്(ന്റെ) خَذُولًا = കൊടും ചതിയൻ (തന്നെ)

നെടുംഖേദത്തെയും നഷ്ടബോധത്തെയും കുറിക്കാൻ നമ്മുടെ ഭാഷയിലുള്ള വിരൽ കടിക്കുക എന്ന പ്രയോഗത്തിനു സമാനമാണ് അറബിഭാഷയിൽ اَلْعَضُّ عَلَى الْيَدِ എന്നാൽ, വിരൽ കടിക്കുക- عض الأنامل - അറബിയിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നത് കൊടിയ രോഷത്തെക്കുറിക്കാനാണ്. ഖുർആൻ 3:119-ൽ കപട വിശ്വാസികളെക്കുറിച്ച് ഇപ്രകാരം പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു: وَإِذَا لَقُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُّوا عَلَيْكُمُ الْأَنَامِلَ (നിങ്ങളെ കണ്ടുമുട്ടിയാൽ അവർ പറയുകയായി: ഞങ്ങളും വിശ്വാസികളായിരിക്കുന്നു. പിരിഞ്ഞുപോയാലോ നിങ്ങളോടുള്ള

രോഷത്താൽ വിരൽ കടിക്കുകയായി).

പാഴായിപ്പോയതിനെച്ചൊല്ലിയുള്ള, അതായത് ചെയ്യാതെ പോയ ഒരു സൽക്കർമം ചെയ്തിരുന്നെങ്കിൽ, അല്ലെങ്കിൽ ചെയ്തുപോയ ഒരു ദുഷ്കർമം ചെയ്യാതിരുന്നെങ്കിൽ എത്ര നന്നായിരുന്നേനെ എന്ന വിലാപത്തെക്കുറിക്കുന്ന ليت -യിൽ 'ഞാൻ' എന്ന ഉത്തമ പുരുഷ സർവനാമത്തെക്കുറിക്കുന്ന ي ചേർത്തതാണ് لَيْتَنِي . ഇതുപോലുള്ള മറ്റൊരു വിലാപവാക്യമാണ് يا ويلتا . ദൗർഭാഗ്യവും ദുരവസ്ഥയും നാശവുമാണ് ويل . അതിൽ ة ചേർത്ത് ويلة എന്നാക്കുമ്പോൾ മഹാനാശവും ഗുരുതര വിപത്തുമാകുന്നു. ويلة -ൽ ഉത്തമ പുരുഷ സർവനാമം ചേർത്തതാണ് ويلتا . ഇതിന്റെ അസ്സൽരൂപം ويلتي എന്നാണ്. വിലാപങ്ങളോടും വിളികളോടും ചേർക്കപ്പെടുന്ന ഉത്തമ പുരുഷ സർവനാമമായ ي അക്ഷരം الف ആയി മാറ്റപ്പെടുക അറബിഭാഷയിൽ സാധാരണമാണ്. ഇന്നവൻ, ടിയാൻ, പുള്ളിക്കാരൻ, അയാൾ തുടങ്ങിയ അർഥങ്ങളിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന പദമാണ് فلان . വ്യക്തിനാമം അറിയാത്തപ്പോഴും അറിയാമെങ്കിലും വെളിപ്പെടുത്താൻ ആഗ്രഹിക്കാത്തപ്പോഴും, വ്യക്തിനാമം അപ്രസക്തമെന്ന് കരുതുമ്പോഴുമൊക്കെ ആ സ്ഥാനത്ത് فلان ഉപയോഗിക്കുന്നു. ഒരുവന്റെ ഉള്ളുകള്ളികളെല്ലാം അറിയുകയും ഉപദേശനിർദേശങ്ങൾ തേടുകയും ചെയ്യുന്ന ഉറ്റ സുഹൃത്താണ് خليل മനസ്സാക്ഷി സൂക്ഷിപ്പുകാരൻ.

ഈ സൂക്തങ്ങളുടെ അവതരണ പശ്ചാത്തലം സംബന്ധിച്ച വാഹിദി, ശഅബി തുടങ്ങിയ ചരിത്രകാരന്മാർ ഉദ്ധരിക്കുന്നു: മക്കയിലെ രണ്ട് പ്രമാണിമാരായിരുന്നു ഉമയ്യതുബ്നു ഖലഫും ഉഖ്ബത്തുബ്നു അബീ മുഐത്വും. രണ്ടു പേരും ഉറ്റ സുഹൃത്തുക്കളായിരുന്നു. ഏതു ദീർഘയാത്ര കഴിഞ്ഞുവന്നാലും മക്കയിലെ പ്രമുഖരെ ക്ഷണിച്ചുവരുത്തി സദ്യ കൊടുക്കുക ഉഖ്ബയുടെ പതിവായിരുന്നു. ഉഖ്ബക്ക് നബി(സ)യോട് അനുഭാവമുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം പ്രവാചക സദസ്സുകളിൽ ധാരാളമായി പങ്കെടുത്തുപോന്നു. എന്നാൽ പ്രവാചകന്റെ കടുത്ത വിരോധിയായിരുന്നു ഉമയ്യ. ഒരു യാത്ര കഴിഞ്ഞ് തിരിച്ചെത്തിയ ഉഖ്ബ സദ്യയൊരുക്കിയപ്പോൾ പ്രവാചകനെയും ക്ഷണിച്ചു. ക്ഷണം സ്വീകരിച്ച് പ്രവാചകൻ ഉഖ്ബയുടെ വീട്ടിലെത്തി. സദ്യ വിളമ്പിയപ്പോൾ നബി(സ) പറഞ്ഞു: ''താങ്കൾ എന്റെ ആദർശം അംഗീകരിക്കുന്നതായി സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നുവെങ്കിലേ ഞാനീ ഭക്ഷണം കഴിക്കൂ.'' ഉഖ്ബ പറഞ്ഞു: ''അല്ലാഹുവല്ലാതെ ദൈവമില്ലെന്നും മുഹമ്മദ് അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനാണെന്നും ഞാൻ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നു.'' ഉടൻ പ്രവാചകൻ ഭക്ഷണം കഴിച്ചു. ഉഖ്ബയുടെ സുഹൃത്ത് ഉമയ്യ അന്ന് സ്ഥലത്തുണ്ടായിരുന്നില്ല. തിരിച്ചെത്തിയ അയാൾ വിവരമറിഞ്ഞപ്പോൾ കോപിഷ്ഠനായി ഉഖ്ബയെ ചോദ്യം ചെയ്തു: ''നീ മതം മാറിയോ?'' സുഹൃത്തിന്റെ കോപം ശമിപ്പിക്കാൻ ഉഖ്ബ പറഞ്ഞു: ''ഞാൻ മതം മാറിയിട്ടൊന്നുമില്ല. എന്റെ ക്ഷണപ്രകാരം സൽക്കാരത്തിനെത്തിയ മുഹമ്മദ് ഭക്ഷണം കഴിക്കണമെങ്കിൽ ഞാൻ ഏകദൈവത്തെയും അയാളുടെ പ്രവാചകത്വത്തെയും അംഗീകരിക്കണമെന്നാവശ്യപ്പെട്ടു. വീട്ടിൽ ക്ഷണിച്ചുവരുത്തിയ അതിഥി ഭക്ഷണം കഴിക്കാതെ തിരിച്ചുപോകുന്നത് എനിക്ക് മാനക്കേടായതുകൊണ്ട് ഞാൻ അയാൾ പറഞ്ഞതുപോലെ ചെയ്തു. അത്രയേയുള്ളൂ.'' പക്ഷേ ഉമയ്യ അതുകൊണ്ട് തൃപ്തനായില്ല. അയാൾ ആവശ്യപ്പെട്ടു: ''അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ നീ ചെന്ന് മുഹമ്മദിന്റെ മുഖത്തു തുപ്പണം. അല്ലാതെ ഇനിയൊരിക്കലും നമ്മൾ തമ്മിൽ പൊരുത്തപ്പെടുന്ന പ്രശ്നമില്ല.'' സത്യധർമങ്ങളേക്കാൾ വിലപ്പെട്ടതായി ഉമയ്യയുമായുള്ള ചങ്ങാത്തത്തെ കണ്ട

ഉഖ്ബ സത്യനിഷേധിയാവുകയും അയാൾ ആവശ്യപ്പെട്ട പ്രകാരം പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ സംഭവത്തിൽ ആതിഥേയൻ ഉമയ്യയായിരുന്നുവെന്നും വഴി തെറ്റിച്ചയാൾ ഉഖ്ബയായിരുന്നുവെന്നുമാണ് ചില നിവേദനങ്ങളിൽ വന്നിട്ടുള്ളത്. വചനതാൽപര്യമിതാണ്: ഇന്ന് സ്വന്തം കരുത്തിലും കഴിവിലും അഹങ്കരിച്ച് സന്മാർഗം സ്വീകരിക്കാൻ മലക്കുകളിറങ്ങിവന്ന് നേരിട്ട് പറയണമെന്ന് ശഠിച്ചവർ അന്ത്യനാളിൽ മലക്കുകളിറങ്ങിവരുന്നത് കാണുമ്പോൾ ഭൗതിക ജീവിതത്തിൽ തങ്ങൾ പ്രവാചകസന്ദേശം അന്ധമായി തള്ളിക്കളഞ്ഞത് തങ്ങളോടു തന്നെയുള്ള മഹാ അതിക്രമമായിരുന്നുവെന്ന് തിരിച്ചറിഞ്ഞ്, അന്ന് ആ സന്മാർഗം സ്വീകരിക്കാതെ പോയത് മഹാ നഷ്ടമായല്ലോ എന്നോർത്ത് നെടുംഖേദത്തോടെ വിരൽ കടിക്കും. ദൈവിക സന്ദേശം അതിന്റെ പ്രബോധകർ തങ്ങളുടെ മുന്നിൽ വെക്കുകയും അതിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുകയും ചെയ്തതായിരുന്നു. അത് സത്യവും ധർമവുമാണെന്ന് തങ്ങളുടെ മനസ്സാക്ഷി സമ്മതിച്ചതുമാണ്. പക്ഷേ, താൻ ഗുണകാംക്ഷിയും ഉപദേശകനുമായി കരുതിയ ആത്മമിത്രം തന്നെ അതിൽനിന്ന് പിന്തിരിപ്പിക്കുകയായിരുന്നു. അയാൾക്ക് വിധേയനായി താൻ ബോധപൂർവം ആ സന്മാർഗം ഉപേക്ഷിച്ചു. അയാളെ താൻ മിത്രമായി കൈക്കൊണ്ടിട്ടില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഇന്ന് തനിക്ക് ഈ ഗതി വരില്ലായിരുന്നു. ഇസ്‌ലാമിക പ്രബോധനം കൈക്കൊണ്ട് സന്മാർഗസ്ഥരായ സ്വർഗാവകാശികളുടെ ഗണത്തിൽ ഉൾപ്പെടാൻ കഴിയുമായിരുന്നു.

ഈ ദുഃഖവും ഖേദവും ഒരു പ്രയോജനവും ചെയ്യില്ല. ചെകുത്താൻ അവന്റെ ചതി അവരിൽ വിജയകരമായി നടപ്പിലാക്കിക്കഴിഞ്ഞു. ഇനി അതിന്റെ അനന്തരഫലം അനുഭവിക്കുകയേ ഗതിയുള്ളൂ. وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا എന്ന വാക്യം വിരൽ കടിക്കുന്നവരുടെ വിലാപത്തിന്റെ ഭാഗമല്ലെന്നും അതിനനുബന്ധമായി അല്ലാഹു പറയുന്നതാണെന്നുമാണ് മിക്ക വ്യാഖ്യാതാക്കളുടെയും വീക്ഷണം. ഈ വാക്യത്തിലൂടെ അല്ലാഹു ഉണർത്തുകയാണ്: ''ചെകുത്താന്റെ ദുർബോധനത്തിന് വിധേയരാകുന്ന മനുഷ്യരും ചെകുത്താന്മാരാകുന്നു. അത്തരക്കാർ നിങ്ങളുടെ സുഹൃത്തുക്കളുടെയും ബന്ധുക്കളുടെയും നേതാക്കളുടെയും കൂട്ടത്തിലുമുണ്ടാകും. അത്തരം ദുഷ്ടന്മാർ തമ്മിൽ സഖാക്കളും നേതാക്കളും നീതന്മാരുമൊക്കെയായി വർത്തിക്കും. ആളുകളെ വഴിതെറ്റിക്കുന്നതിലും സത്യം തമസ്കരിക്കുന്നതിലും അവർ പരസ്പരം സഹായിക്കുന്നു. പക്ഷേ, പരലോകം യാഥാർഥ്യമാകുമ്പോൾ എല്ലാവരും പ രസ്പരം ശപിക്കാൻ തുടങ്ങുന്നു. നീതൻ പരിതപിക്കുന്നു: ഇന്നയാളാണ് എന്നെ പിഴപ്പിച്ചത്. അയാൾ പ്രലോഭിപ്പിച്ചില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ മുന്നിൽ വന്ന സത്യദർശനവും സന്മാർഗവും ഞാൻ തള്ളിക്കളയുമായിരുന്നില്ല. അയാൾ പറഞ്ഞു: നൂറ്റാണ്ടുകളുടെ പാരമ്പര്യമുള്ള സ്വന്തം ആചാര വിശ്വാസങ്ങൾ എന്തായാലും അതു നിലനിർത്തുന്നതാണ് അഭിമാനകരം. അതുപേക്ഷിച്ച് മറ്റൊരു ദർശനം സ്വീകരിക്കുന്നത് അപമാനകരമാണ്-അതെത്ര ആകർഷകമായി തോന്നിയാലും. അല്ലെങ്കിൽ പറഞ്ഞു: വെളിപാടും വേദവുമെല്ലാം പഴഞ്ചനാണ്. അന്ധവിശ്വാസങ്ങളും അനാചാരങ്ങളുമാണ്. അതൊക്കെ ഉപേക്ഷിച്ച് നമ്മുടെ പ്രപഞ്ചത്തെയും ജീവിതത്തെയും നാം തന്നെ വ്യാഖ്യാനിക്കണം. ദർശനങ്ങളും പ്രത്യയശാസ്ത്രങ്ങളും സ്വയം കണ്ടെത്തണം. അവരോടുള്ള വിശ്വാസവും സ്നേഹവും മൂലം ഞാൻ അത് സ്വീകരിക്കുകയായിരുന്നു. സുഹൃത്തുക്കളുടെയും ബന്ധുക്കളുടെയും രൂപത്തിൽ വരുന്ന ചെകുത്താന്മാരെ തിരിച്ചറിഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ അവരുടെ കൊടും ചതിയിൽ പെട്ട് പരലോകത്തെത്തുന്ന നിങ്ങളുടെ ജീവിതം നഷ്ടപ്പെടും. മനുഷ്യനെ വഞ്ചിച്ചു നശിപ്പിക്കുക എന്നതു മാത്രമാണ് ചെകുത്താന്റെ ദൗത്യം.

الذِّكْرِ കൊണ്ടുദ്ദേശ്യം ഖുർആനും പ്രവാചക സന്ദേശവുമാണ്. വേദങ്ങളെ പൊതുവിലും ഖുർആനിനെ പ്രത്യേകിച്ചും ഉദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ട് ഖുർആൻ പല സ്ഥലങ്ങളിലും الذِّكْرِ എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. الذِّكْرِ ഖുർആനിന്റെ ഔദ്യോഗിക നാമങ്ങളിലൊന്നായും കണക്കാക്കപ്പെടുന്നു. സഹായിക്കുമെന്ന് കരുതപ്പെടുന്നവർ അതു ചെയ്യാതെയും രക്ഷിക്കുമെന്ന് കരുതപ്പെട്ടവർ അവശ്യഘട്ടങ്ങളിൽ കൈവെടിഞ്ഞും വഞ്ചിക്കുന്നതിന് خذلان എന്നു പറയുന്നു. പ്രതിസന്ധി ഘട്ടങ്ങളിൽ ഒറ്റപ്പെടുത്തുന്നവനും ഒറ്റുകൊടുക്കുന്നവനും خذول ആണ്.

കപടന്മാരെ ചെകുത്താനോടുപമിച്ചുകൊണ്ട് ഖുർആൻ പറയുന്നു:

كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

(ഇവൻ ചെകുത്താനെപ്പോലെയാകുന്നു. അവൻ മനുഷ്യനോട് സത്യം നിഷേധിക്കാനാവശ്യപ്പെടുന്നു. മനുഷ്യൻ നിഷേധിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ അവൻ പറയുകയായി: ഞാൻ നിന്നിൽനിന്ന് മുക്തനായിരിക്കുന്നു-നീയുമായുള്ള എന്റെ ഇടപാട് തീർന്നു-ഞാൻ ലോകനാഥനായ അല്ലാഹുവിനെ പേടിക്കുന്നു-59:16). വിശ്വസിച്ചവരെയും വിശ്വസിക്കാൻ സാധ്യതയുള്ളവരെയുമെല്ലാം ചെകുത്താൻ സ്വാധീനിച്ച ചങ്ങാതിമാർ ഈ വിധം വഴിതെറ്റിച്ച് വഞ്ചിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. അതുകൊണ്ട് സത്യവിശ്വാസികൾ സുഹൃത്തുക്കളെ തെരഞ്ഞെടുക്കുമ്പോൾ അവരുടെ ചിന്താഗതികളും സ്വഭാവചര്യകളും പരിഗണിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അല്ലാഹു മുന്നറിയിപ്പ് നൽകുന്നു:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بِطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ

(അല്ലയോ സത്യവിശ്വാസികളായവരേ, നിങ്ങളിൽപെട്ടവരല്ലാത്തവരെ നിങ്ങളുടെ മനസ്സാക്ഷി സൂക്ഷിപ്പുകാരാക്കാതിരിക്കുക. നിങ്ങളുടെ ദൗർബല്യം ചൂഷണം ചെയ്യാൻ ലഭിക്കുന്ന ഒരവസരവും അവർ പാഴാക്കുകയില്ല. നിങ്ങൾക്ക് ക്ലേശകരമാകുന്നതെന്തും അവർക്ക് പ്രിയങ്കരമാകുന്നു-3:118). നബി(സ) പ്രസ്താവിച്ചതായി ഇമാം ബുഖാരിയും മുസ്‌ലിമും ഉദ്ധരിക്കുന്നു:

إِنَّمَا مَثَلُ الْجَلِيسِ الصَّالِحِ وَجَلِيسِ السُّوءِ كَحَامِلِ الْمِسْكِ وَنَافِخِ الْكِيرِ , فَحَامِلُ الْمِسْكِ إِمَّا أَنْ يُحْذِيَكَ وَإِمَّا أَنْ تَبْتَاعَ مِنْهُ وَإِمَّا أَنْ تَجِدَ مِنْهُ رِيحًا طَيِّبَةً , وَنَافِخُ الْكِيرِ إِمَّا أَنْ يُحْرِقَ ثِيَابَكَ وَإِمَّا أَنْ تَجِدَ رِيحًا خَبِيثَةً

(നല്ല കൂട്ടുകാരന്റെയും ചീത്ത കൂട്ടുകാരന്റെയും ഉദാഹരണം കസ്തൂരിവാഹകന്റേതും ഉലയൂത്തുകാരന്റേതും തന്നെയാകുന്നു. കസ്തൂരിവാഹകൻ അതൽപം നിങ്ങൾക്ക് സമ്മാനിച്ചേക്കാം. അല്ലെങ്കിൽ അയാളിൽനിന്നത് വിലകൊടുത്തു വാങ്ങാം. അതൊന്നുമില്ലെങ്കിൽ സുഗന്ധം ശ്വസിക്കുകയെങ്കിലും ചെയ്യാം. ഉലയൂതുന്നവന്റെ കൂടെയിരുന്നാൽ നിങ്ങളുടെ വസ്ത്രം കരിഞ്ഞേക്കും. ദുർഗന്ധം ശ്വസിക്കേണ്ടിയും വന്നേക്കും).

ഇബ്നു അബ്ബാസി(റ)ൽനിന്ന് ബസ്സാർ ഉദ്ധരിക്കുന്നു:

سئل النبي صلى الله عليه و سلم : أي جلسائنا خير ؟ فقال : " من ذكركم بالله رؤيته ، و زاد في علمكم منطقه ، و ذكركم بالآخرة عمله "

(പ്രവാചകനോട് ഒരാൾ ചോദിച്ചു: തിരുദൂതരേ, ഞങ്ങളുടെ കൂട്ടുകാരിൽ ഏറ്റവും ഗുണവാൻ ആരാണ്? തിരുദൂതർ പ്രസ്താവിച്ചു: ആരുടെ ദർശനം നിങ്ങളെ അല്ലാഹുവിനെ ഓർമിപ്പിക്കുന്നുവോ, ആരുടെ ഭാഷണം നിങ്ങളുടെ ജ്ഞാനം വർധിപ്പിക്കുന്നുവോ, ആരുടെ കർമം നിങ്ങളിൽ പരലോക സ്മരണയുണർത്തുന്നുവോ അവനാണ് ഏറ്റം ഗുണവാനായ കൂട്ടുകാരൻ). ■

وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَٰذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ﴿٣٠﴾

30. ദൈവദൂതൻ ബോധിപ്പിക്കുന്നു: നാഥാ, എന്റെ ജനം ഈ ഖുർആനിനെ പുഛിച്ചു തള്ളുകയായിരുന്നു.

30

وَقَالَ الرَّسُولُ = (ദൈവ)ദൂതൻ പറഞ്ഞു (ബോധിപ്പിക്കുന്നു) يَا رَبِّ = എന്റെ നാഥാ

إِنَّ قَوْمِي = തീർച്ചയായും എന്റെ ജനം

اتَّخَذُوا هَٰذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا = ഈ ഖുർആനിനെ വെടിയപ്പെട്ടതായി എടുത്തു (പുഛിച്ചുതള്ളുകയായിരുന്നു)

ഇവിടെ الرَّسُولُ കൊണ്ട് വിവക്ഷ മുഹമ്മദ് നബിയാണെന്ന് തുടർന്ന് വരുന്ന هَٰذَا الْقُرْآنَ എന്ന വാക്കിൽനിന്ന് വ്യക്തമാകുന്നു. ഖുർആൻ വ്യാഖ്യാതാക്കൾ ഈ സൂക്തത്തെ രണ്ടു തരത്തിൽ വ്യാഖ്യാനിച്ചിട്ടുണ്ട്. 1) അന്ത്യനാളിൽ അല്ലാഹു ഓരോ ജനസമൂഹത്തെയും വിചാരണ ചെയ്യുമ്പോൾ, അവരിലേക്ക് നിയുക്തരായിരുന്ന പ്രവാചകന്മാരെ സാക്ഷികളാക്കും. മുഹമ്മദീയ സമുദായത്തെ വിചാരണ ചെയ്യുമ്പോൾ സാക്ഷിയായി അദ്ദേഹം ഹാജരാകും. തങ്ങളുടെ സമുദായങ്ങൾക്ക് ദൈവിക സന്ദേശം യഥാവിധി എത്തിച്ചുകൊടുത്തിരുന്നുവെന്നും അവരത് തള്ളിക്കളഞ്ഞ് ജഢികാസക്തികളെ അനുധാവനം ചെയ്യുകയായിരുന്നുവെന്നും പ്രവാചകന്മാരെല്ലാം അല്ലാഹുവിന്റെ മുന്നിൽ മൊഴിനൽകും. ഇതേക്കുറിച്ച് സൂറ *അന്നിസാഅ്* 41,42 സൂക്തങ്ങളിൽ പറയുന്നു:

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَىٰ هَٰؤُلَاءِ شَهِيدًا ﴿٤١﴾ يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصَوُا الرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّىٰ بِهِمُ الْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ اللَّهَ حَدِيثًا ﴿٤٢﴾

(നാം ഓരോ സമുദായത്തിനും ഓരോ സാക്ഷിയെ ഹാജരാക്കുമ്പോൾ, ഈ സമുദായത്തിന്റെ സാക്ഷിയായി നിന്നെയും ഹാജരാക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ എന്തായിരിക്കും അവസ്ഥ എന്ന് ഒന്നോർത്തുനോക്കുക. സത്യവും ധർമവും നിഷേധിക്കുകയും ദൈവദൂതനെ ധിക്കരിക്കുകയും ചെയ്തവർ അന്ന് മോഹിച്ചു പോകും; ഈ ഭൂമി പിളർന്ന് അവരെ വിഴുങ്ങി നിരപ്പായെങ്കിൽ എന്ന്. അവിടെ ഒരു കാര്യവും അല്ലാഹുവിൽനിന്ന് ഒളിച്ചുവെക്കാൻ അവർക്കാവില്ല). ആദ്യം തങ്ങൾ സത്യനിഷേധികളോ ബഹുദൈവാരാധകരോ ആയിരുന്നില്ലെന്നു പറഞ്ഞ് കുറ്റം നിഷേധിച്ചുനോക്കുന്നു. തങ്ങളുടെ സത്യനിഷേധത്തിനു കാരണം തങ്ങളുടെ ആരാധ്യരായിരുന്നവരാണെന്ന് വാദിക്കുന്നു. അത് കള്ളമാണെന്നും അവരുടെ മാർഗഭ്രംശത്തിൽ തങ്ങൾക്ക് ഒരുത്തരവാദിത്തവുമില്ലെന്നും ആരാധ്യർ നേരിട്ടു മൊഴി നൽകുന്നു. പിന്നെ അല്ലാഹുവിനെയും അവന്റെ ശാസനകളെയും കുറിച്ച് തങ്ങൾ അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല എന്ന് വാദിച്ചുനോക്കുന്നു. ഓരോ സമുദായത്തിലും പ്രവർത്തിച്ച പ്രബോധകർ സാക്ഷിമൊഴി നൽകുന്നതോടെ തങ്ങളുടെ നിരപരാധിത്വം സ്ഥാപിക്കാനുള്ള അവസാനത്തെ അടവും പരാജയപ്പെടുന്നു. മുഹമ്മദീയ ഉമ്മത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ മുഹമ്മദ് നബി (സ) പറയും: എന്റെ നാഥാ, നിന്റെ സന്ദേശമായ ഈ ഖുർആൻ നിഷ്കളങ്കമായും ആത്മാർഥമായും സുവ്യക്തമായും ജനങ്ങളിലെത്തിച്ചിരുന്നു. പക്ഷേ, ജനം അതിനെ ഒരു വിലയും കൽപിക്കാൻ കൂട്ടാക്കിയില്ല. അവരതിനെ പൂർണമായും പുഛിച്ചുതള്ളുകയായിരുന്നു. اتَّخَذُوا هَٰذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا എന്നാണ് മൂലവാക്യം. ഒട്ടും വില കൽപിക്കാതെ എല്ലാ നിലയിലും തള്ളപ്പെട്ടതായി ഗണിച്ചു എന്നാണ് اتّخذه مهجورا എന്ന വാക്കിന്റെ ആശയം. അതു വായിക്കാനോ വായിക്കുന്നത് കേൾക്കാനോ കൂട്ടാക്കിയില്ല. അതിലെ വചനങ്ങളെ പരിഹസിച്ചു. ആശയങ്ങളെ പുഛിച്ചുതള്ളി. വിധിവിലക്കുകളെ പൂർണമായി ധിക്കരിച്ചു.

2. അവിശ്വാസികളുടെ നിഷേധത്തിലും പീഡനത്തിലും മനം നൊന്ത പ്രവാചകൻ അല്ലാഹുവിനോട് ആവലാതിപ്പെടുകയാണിത്.

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَٰذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوْا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَغْلِبُونَ ﴿٢٦﴾

(സത്യനിഷേധികളായവർ പറഞ്ഞു: ഈ ഖുർആൻ നിങ്ങൾ കേൾക്കാനേ പാടില്ല. അത് പാരായണം ചെയ്യുന്നതു കേൾക്കുമ്പോൾ ബഹളമുണ്ടാക്കിക്കൊള്ളുക. അങ്ങനെ നിങ്ങൾക്ക് അതിനെ അതിജയിക്കാം-41:26) എന്ന് ഖുർആൻ ഉദ്ധരിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. സൂക്തത്തിലെ പദങ്ങൾ രണ്ട് വ്യാഖ്യാനങ്ങളെയും സാധൂകരിക്കുന്നുണ്ട്. തൊട്ടുമുമ്പുള്ള വചനങ്ങളുമായി കൂടുതൽ ഇണങ്ങുന്നത് ഒന്നാമത്തെ വ്യാഖ്യാനമാണ്. രണ്ടാമത്തേതിനാണ് തുടർന്നുവരുന്ന വാക്യങ്ങളുമായി ഏറെ ഇണക്കം. ■